

De Victoria Falls, een natuurmonument in de Zambezi

De Victoria Falls, "Mosi-oa-Tunya" voor de inboorlingen, en Victoria Falls na de "ontdekking" door Livingstone, liggen op de grens van Zambia en Zimbabwe (1). De Victoria Falls zijn door de UNESCO op de Werelderfgoedlijst geplaatst.

De naam zegt het al, de Victoria Falls bestaan uit meerdere watervallen. Bij lage afvoer van de Zambezi is dit duidelijk te zien (2).

afb 1

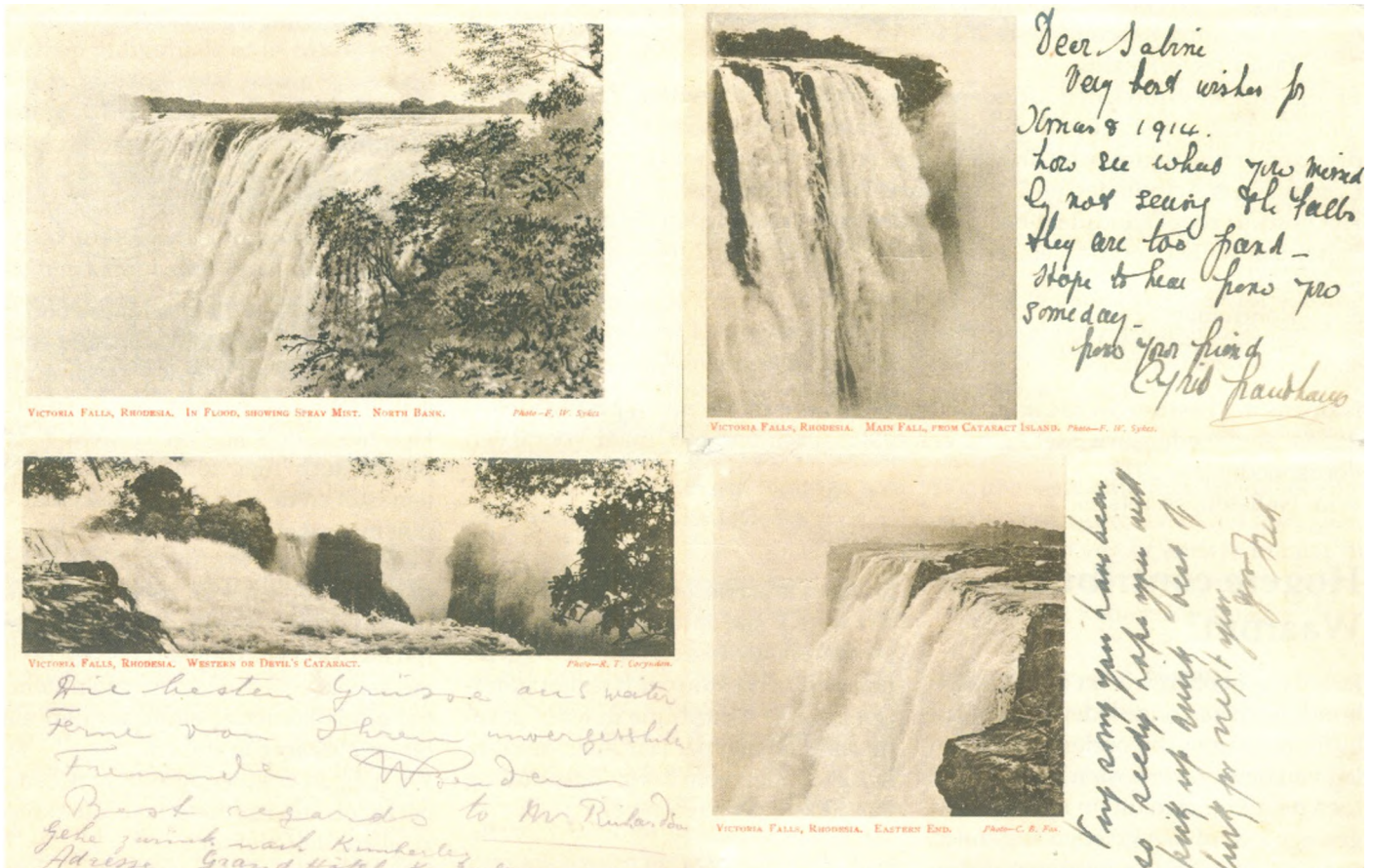
afb 3e

afb 2

De bekendste onderdelen zijn dan: "The North Bank" (3-A), "The Main Fall" (3-B), "The Western or Devils Cataract" (3-C), "The Eastern End" (3-D) en Rainbow Fall (3-E).

Bij een normale afvoer of hoogwater op de Zambezi is sprake van één waternival (4).

afb 3a (linksboven), 3b (rechtsboven), 3c (linksonder), 3d (rechtsonder)

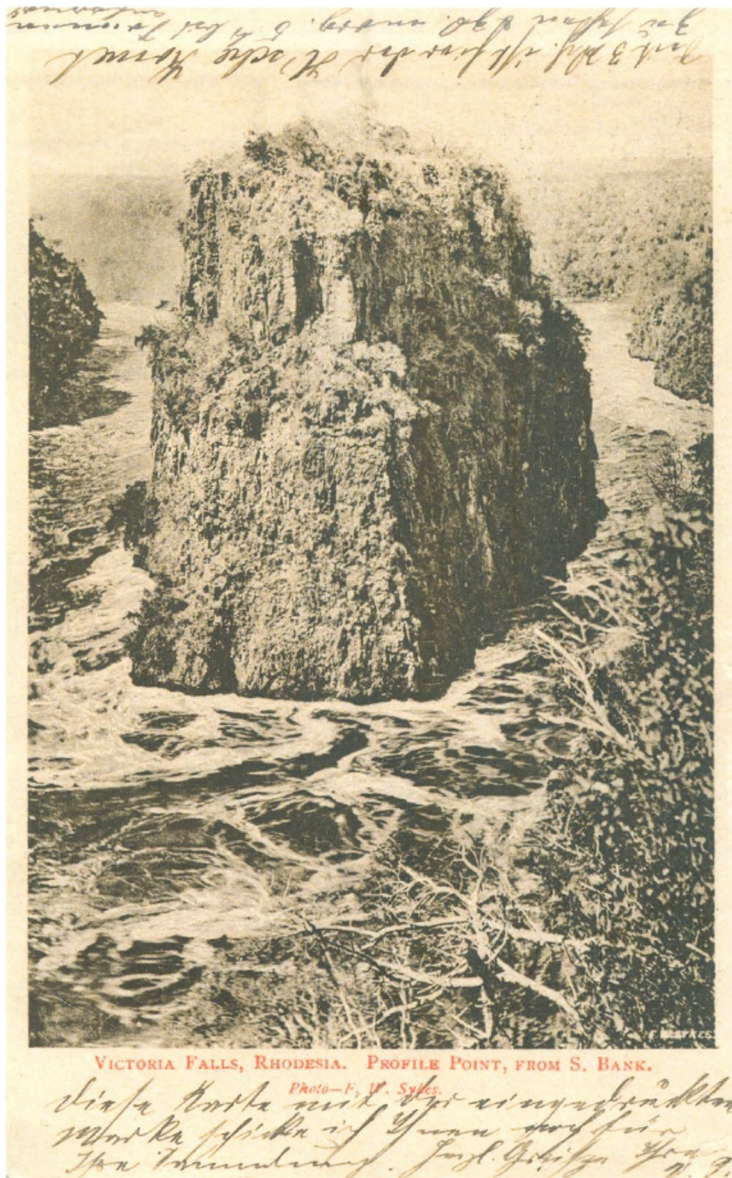
afb 4

De Victoria Falls zijn de breedste watervallen van Afrika. De Zambezi stort in een 40 tot 100 m brede rotspleet, die diagonaal op de stroomrichting ligt. Onder normale omstandigheden vormen ze een watergordijn met een breedte van 1700 m en een hoogte van 100 m. Ze hebben een maximale valhoogte van 130 m. Bij normale afvoe-

ren valt er ca.500 miljoen liter water/sec over de rotswand. In het droge seizoen bedraagt deze hoeveelheid ca.100 miljoen liter/sec. Tijdens de catastrofale overstromingen in 1958 werd de maximale hoeveelheid van ca.770 miljoen liter/ sec gemeten.

De door het vallende water gevormde "opstijgende mist" is vanaf een afstand van 30 tot 60 km te zien.

Na het enorme kolkende verloop bij de uitgang van de rotspleet ter plaatse van de "The Profile Point" (5) komt de rivier, als grensrivier tussen Zambia en Zimbabwe richting Mozambique, voorlopig in rustiger vaarwater terecht (6).

afb 5

afb 6

Brugovergangen bij de watervallen.

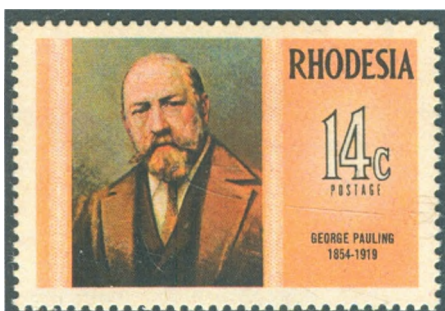
Tegen het einde van de 19e eeuw kwam de Brit Cecil John Rhodes (7) op het idee om een spoorlijn aan te leggen tussen Kaapstad (Zuid-Afrika) en Caïro (Egypte). Omdat in 1894 door de Duitser Giese enorme steenkoolvoorraden waren ontdekt in de omgeving van Hwange (Zimbabwe) vond Rhodes dat de spoorlijn beter via een vernauwing in de Zambezi met een bocht naar de Victoria Falls en niet rechtstreeks via Harare (Zimbabwe) moest worden aangelegd (8).

afb 8

afb 7

afb 9

De brug bij de Victoria Falls is naast een spoor- en een verkeersgedeelte ook voorzien van een voetgangersgedeelte. Ze is uitgevoerd als een z.g. Cantileverbrug. De dragers zijn niet aan het einde geplaatst, maar in het midden van de overspanning. Ze is ontworpen en gebouwd in Engeland en daarna in delen per schip naar de plaats van bestemming vervoerd.

George Pauling, een speciale connectie van Rhodes (ons kent ons (9)), was de verantwoordelijke man voor de montage van de brug ter plaatse. De brug bevindt zich 128 m. boven de dalbodem (10).

afb 10

afb 11

afb 12

De eerste proefrit met een locomotief werd uitgevoerd door de dochter van Pauling. Ze verrichtte deze onofficiële daad op 1 april 1905 (All Fool's Day). De locomotief was genaamd "Jack Tar" (11) en bevindt zich na renovatie in 1935 (12) in het Railway Museum in Bulawayo (Zimbabwe).

Zegel (13) en stempel (14) werden uitgegeven bij gelegenheid van de officiële opening van de brug. Deze vond plaats onder aanwezigheid van de British Association, een Britse Maatschappij ter bevordering van de exploitatie van het binnenland van Afrika, onder leiding van de president Prof. Darwin.

Aanvankelijk was de opening gepland op 13 september 1905, maar werd verschoven naar "Occupation Day" (Nationale Feestdag van de blanken), 12 september 1905 s'morgens om 9.30 uur. Bijna alle op 12 september geposte stukken werden de volgende dag

afb 14

afb 13

gestempeld, omdat het postkantoor in Victoria Falls slechts twee uur geopend was op die (feest)dag.

Viktoria Falls en brug trekpleiters voor toeristen.

Gelokt door de reclame (15) trekken veel mensen richting Viktoria Falls. Er zijn voldoende aanbiedingen voor een trip daar naar toe.

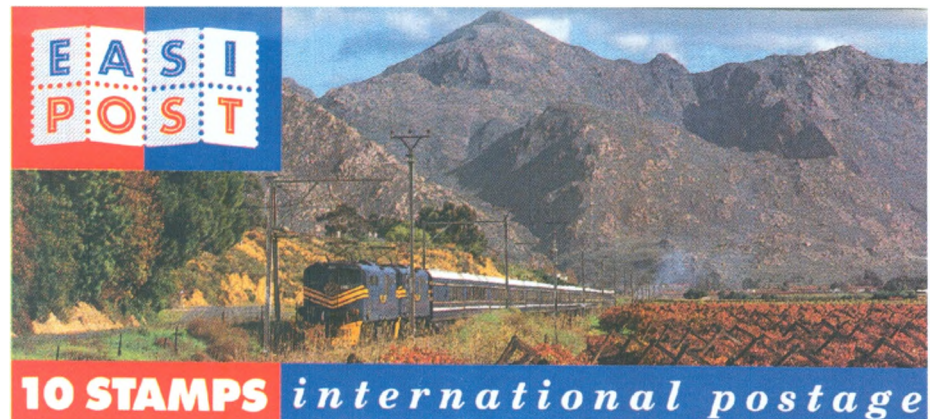
afb 18

afb 15

Prachtig, maar ook peperduur is een treinreis met de Blue Train uit Zuid-Afrika met bestemming de Victoria Falls (16).

Goedkoper is de reis met de "15th Class Garret" stoomlocomotief (17). Dit brullend monster komt eenmaal per maand in actie bij de stoomtrein-safari "Zambezi-Special". Deze tocht gaat van Bulawayo (Zimbabwe) door het Hwanga Park naar de Victoria Falls.

afb 16

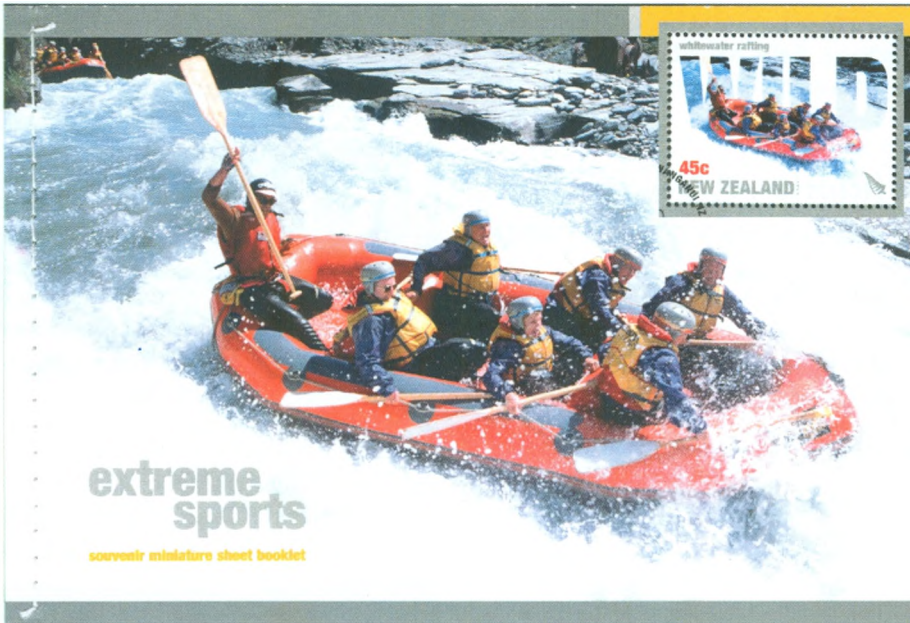
afb 17

Wat kun je als sportieve toerist nog meer?

- Bungeejumping (18). Met een lange draad van elastiek aan de voeten gebonden en hard gillend vanaf de brug naar beneden duiken.

- Wild-water varen (19), met vetrekpunt de Victoria Falls. Wild water varen is een heel moeilijke sport.

Deze sport is in 5 categorieën ingedeeld. Het gebied vanaf de watervallen is ingedeeld in categorie 5, de moeilijkste categorie.

afb 19

Voor wie dit alles te moeilijk is, zijn er andere mogelijkheden. Dat geldt ook voor toeristen die per trein of ander vervoermiddel naar de Falls zijn gekomen. Niet om stoer te doen, maar om te genieten van het uitzicht. B.v. een rondvlucht boven het hele gebied met een microlighting- (20), of gemotoriseerd vliegtuigje (21).

Er is ter plaatse ook nog een andere oeververbinding, een voetbrug. Die voetbrug, die over de Knife Edge, (een pas bij de Eastern Cataract) (22) is aangelegd, heeft het uitzicht op de watervallen vanuit Zambiaans gebied sterk verbeterd.

Het regent doorlopend in dit gebied. Als gevolg van het neerstortende water van de Zambezi, ontstaat er een constant opstijgende waternevel, die ook weer als motregen neerslaat. Goede regenkleding is dan ook een eerste vereiste. Het is handig om deze bij een dergelijk bezoek mee te nemen. Zoekt u een goed adres voor regenkleding (23)?

J. Toussaint

afb 22

afb 20

afb 21

afb 23